

Житомирський державний університет імені Івана Франка
ННІ педагогіки
Кафедра професійно-педагогічної, спеціальної освіти, андрагогіки та
управління

ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

із обов'язкової освітньої компоненти

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

для підготовки здобувачів другого (магістерського)
рівня вищої освіти

Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	013 Початкова освіта
Предметна спеціальність	-
Спеціалізація	-
Освітня програма	Початкова освіта та англійська мова
Інститут	ННІ педагогіки

Автори:

д.п.н., професор **Антонова Олена**,
к.п.н., доцент **Павленко Віта**,
к.п.н. **Бірук Наталія**

Розглянуто та схвалено
на засіданні кафедри професійно-педагогічної,
спеціальної освіти, андрагогіки та управління
Протокол від «16» лютого 2023 р. № 10
Завідувач кафедри Олена АНТОНОВА

Житомир 2023

УДК 37.091.33:378.22(072)

I 72

Рекомендовано до друку вченою радою Житомирського державного університету імені Івана Франка
(протокол № 6 від «31 березня» 2023 р.)

Рецензенти:

СЕРДЮК Наталія – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземної філології, перекладу та методики навчання, заступник декана факультету української та іноземної філології з виховної роботи Університету Григорія Сковороди у Переяславі.

САХНЕВИЧ Ірина – кандидат педагогічних наук, доцент, методист Навчально-наукового кабінету професійно-технічної освіти в Житомирській області.

КОВАЛЬЧУК Валентина – доктор педагогічних наук, професор (б.в.з.) кафедри професійно-педагогічної, спеціальної освіти, андрагогіки та управління Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Антонова О.Є., Бірук Н.П., Павленко В.В. Інструктивно-методичні матеріали до семінарських занять із обов'язкової освітньої компоненти «Теорія та методика педагогічної діяльності» для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2023. 31 с.

© Антонова О.Є., 2023

© Бірук Н.П., 2023

© Павленко В.В., 2023

© Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2023

ЗМІСТ

1.	Вступ		4
2.	Інформаційний обсяг освітньої компоненти		5
3.	Семінарське заняття № 1.	Тема: «Учитель у сучасному суспільстві»	7
4.	Семінарське заняття № 2.	Тема: «Професійні вимоги до особистості педагога»	11
5.	Семінарське заняття № 3.	Тема: «Специфіка професійної діяльності вчителя»	12
6.	Семінарське заняття № 4.	Тема: «Розвиток суспільно-культурної компетентності вчителя»	13
7.	Семінарське заняття № 5.	Тема: «Професійна компетентність педагога. Встановлення успішного діалогу з учнями»	15
8.	Семінарське заняття № 6.	Тема: «Основи педагогічної творчості»	17
9.	Семінарське заняття № 7.	Тема: «Моделювання освітньої онлайн-платформи»	19
10.	Семінарське заняття № 8.	Тема: «Сучасні педагогічні технології»	20
11.	Семінарське заняття № 9.	Тема: «Застосунки для ефективної гейміфікації уроків»	22
12.	Семінарське заняття № 10.	Тема: «Комунікація в цифровому форматі як інструмент співпраці учасників педагогічного процесу в інклюзії»	24
13.	Семінарське заняття № 11.	Тема: «Професійно-педагогічне самовдосконалення особистості вчителя»	27
14.	Рекомендована література		30

Вступ

Інструктивно-методичні матеріали до семінарських занять щодо вивчення освітньої компоненти «Теорія та методика педагогічної діяльності» для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти відповідає освітньо-професійній програмі магістра.

Мета вивчення освітньої компоненти: підвищення загальної й професійно-педагогічної культури майбутнього вчителя; ознайомлення з основними компетенціями педагога, особливостями професійно-педагогічної комунікації, структурою педагогічного процесу, видами навчальних занять, особливостями самостійної та наукової роботи вчителя-вихователя, формування вміння вчитися, стимулювання до самоосвіти та самовиховання протягом життя.

Основними завданнями вивчення освітньої компоненти є:

- надання глибокої, повної інформації про педагогічну діяльність, її суспільне значення; структуру, особливості та шляхи оволодіння педагогічною діяльністю;
- сприяння набуттю професійно орієнтованих знань про особливості педагогічної діяльності педагога в умовах варіативності освітньо-виховних систем;
- розвиток педагогічних нахилів і здібностей студентів;
- формування психологічних і педагогічних передумов для активного, творчого ставлення студента до розвитку у себе якостей, необхідних майбутньому педагогу-вихователю;
- сприяння здобуттю знань, виробленню вмінь і навичок для успішної самореалізації у майбутній професійній діяльності;
- ознайомлення студентів з основними вимогами до організації і здійснення їх власної діяльності у відповідності до завдань освітньо-кваліфікаційної характеристики майбутнього фахівця;
- вміння здійснювати діагностику педагогічних здібностей, навчальних навичок та планувати шляхи їх удосконалення.

Інструктивно-методичні матеріали до семінарських занять містять необхідний теоретичний матеріал, приклади розв'язання конкретних педагогічних задач з тем, компетентісно зорієнтовані завдання та індивідуальні завдання для магістрантів.

Інформаційний обсяг освітньої компоненти

Модуль І. Загальні основи та моделювання педагогічної діяльності.

Тема 1. Учитель у сучасному суспільстві.

Загальна характеристика педагогічної професії. Виникнення та становлення педагогічної професії. Особливості педагогічної професії. Недоліки та переваги педагогічної професії. Професійні вимоги до особистості вчителя, вихователя, викладача. Професіограма педагога. Професійно-педагогічна спрямованість особистості педагога. Педагогічні здібності педагога-вихователя.

Тема 2. Сутність, види та структура педагогічної діяльності.

Сутність та особливості педагогічної діяльності на сучасному етапі. Мотивація та педагогічна спрямованість професійної діяльності вихователя. Основні види педагогічної діяльності. Структура педагогічної діяльності. Характеристика структурних елементів педагогічної діяльності. Функції педагогічної діяльності.

Тема 3. Загальна та професійна культура вчителя.

Сутність та взаємозв'язок загальної та професійної культури педагога. Основні компоненти педагогічної культури. Професійно-педагогічна етика. Педагогічний такт. Педагогічне спілкування: функції, види та структура. Стили педагогічної спілкування.

Тема 4. Сутність, елементи педагогічної майстерності. Педагогічна техніка.

Сутність педагогічної майстерності вчителя. Характеристика основних елементів педагогічної майстерності вчителя. Педагогічна техніка вчителя. Педагогічна спостережливість. Самостійність мислення та психофізична саморегуляція. Культура і техніка мовлення. Культура і техніка мовлення. Загальна культура та імідж сучасного вчителя.

Тема 5. Педагогічні технології у професійній діяльності вчителя-вихователя.

Поняття про технологію. Сучасні педагогічні технології. Класифікація педагогічних технологій. Технології виховання: технологія педагогічної підтримки; педагогіка співробітництва; технологія створення ситуації успіху; технологія творчого формування особистості. Сучасні технології навчання. Технології інтерактивного навчання: кооперативного навчання; колективно-групового навчання; ситуативного моделювання; опрацювання дискусійних питань. Проектна технологія навчання. Індивідуально орієнтоване навчання.

Вимоги до вибору видів та форм занять у процесі моделювання педагогічної діяльності.

Тема 6. Професійно-педагогічне самовдосконалення особистості вчителя-вихователя.

Організація професійного самовиховання майбутніх педагогів. Самостійна робота – шлях до самоосвіти студента. Наукова організація праці студента, майбутнього педагога. Самоорганізація педагога як шлях до удосконалення професійної діяльності. Концепція портфоліо у професійній діяльності вчителя.

Семінарське заняття № 1
Тема: «Учитель у сучасному суспільстві»
План заняття:

I. Теоретична частина:

1. Виникнення та становлення педагогічної професії.
2. Особливості педагогічної професії.
3. Класифікація педагогічних спеціальностей.
4. Професійні вимоги до особистості вчителя. Професіограма.

II. Практична частина.

1. Ознайомитись із Законом України «Про освіту». URL: Про освіту | від 05.09.2017 № 2145-VIII (rada.gov.ua)
2. Визначити вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей здобувачів освіти відповідно до галузей. (Концепція «Нова українська школа». URL: <https://osvita.ua/school/reform/54276/>)
3. Підготувати презентацію (обрати одне питання з 1 по 3). Застосунки для створення презентацій: Sutori, Emaze, Sway. (для реєстрації <https://www.emaze.com/> для реєстрації на сайті [sway.office.com](https://www.sway.office.com/))

III. Підведення підсумків заняття.

Індивідуальні завдання:

1. Вкажіть, будь ласка, на дошці знайомства Padlet своє ім'я та прізвище, посаду чи фах, область проживання. Дошка знайомства Padlet – <https://padlet.com> (<https://padlet.com/pavlenkovita12/padlet-xby0cigphu9k18ew>)
2. Скласти професіограму вчителя за фахом Вашого навчання (необхідні знання; необхідні уміння; професійно значущі здібності; особливості емоційно-вольової сфери; особливості сенсорної діяльності).
3. Створити власне цифрове портфоліо у застосунку Timetoast або Sutori (для реєстрації <https://www.timetoast.com/>) (для реєстрації <https://www.sutori.com/en/>)
4. Розгляньте «хмаринку» слів. Дайте їй назву.

Рекомендована література:

1. Зайченко, І.В. Історія педагогіки: у 2-х кн. Кн.1. Історія зарубіжної педагогіки: навч. посіб. / І. В. Зайченко. Київ: Слово, 2010. 624 с.
2. Зязюн І. А. Філософія педагогічної дії: монографія. Черкаси: Вид. від. ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2008. 608 с.
3. Кравець В. Історія класичної зарубіжної педагогіки та шкільництва / В. Кравець. Тернопіль: Світло, 2015. 409 с.
4. Мешко Г.М. Вступ до педагогічної професії : навч. посіб. Київ: Академвидав, 2010. 200 с.
5. Моделювання портфолію педагога : навч.-метод. посібник; уклад. Н.В. Бахмат. [2-ге вид., переробл. і доповн.]. Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький О.А., 2014. 72 с.
6. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої освіти. URL: <https://www.lkml.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>
7. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / під заг. ред. Бібік Н. М. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
8. Овчарук О. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: колективна монографія. Київ: К.І.С., 2004. 112 с.
9. Павленко В.В. Компаративна педагогіка: посібник-практикум. Житомир: Вид-во ЖДУ імені І. Франка, 2019. 60 с.
10. Словник базових понять з курсу «Педагогіка»: навч. посібн. для ст. вищ. навч. закл. О.Є. Антонова укл. Житомир: ФО-П Левковець Н.М., 2014. Вид. 2-ге, доп. і перероб. 100 с.
11. Сухомлинський В.О. Сто порад учителю // Вибрані твори : в 5-ти т. Київ, 1978. Т. 2.

Додаткова інформація:

Структура портфолію:

- Розділ I. Загальні відомості про вчителя.
- Розділ II. Результати педагогічної діяльності.
- Розділ III. Науково-методична діяльність.
- Розділ IV. Позакласна діяльність з предмета.
- Розділ V. Навчально-матеріальна база.

Структура портфолію. Розділ I.

- Загальні відомості про вчителя.
- Загальний трудовий і педагогічний стаж роботи.

- Нагороди, грамоти, подяки.
- Інформація про освіту.
- Прізвище, ім'я, по батькові педагога.
- Назва навчального закладу.
- Посада, категорія.
- Предмет, який викладається
- Інформація про підвищення кваліфікації.

Структура портфоліо. Розділ II.

- Науково-методична діяльність.
- Авторські програми з предмета, програми факультативів, гуртків, методичні розробки.
- Результати проведення експериментальної, дослідницької роботи.
- Результати роботи в методичних об'єднаннях, творчих групах, співробітництво з методичним центром, Інститутом післядипломної педагогічної освіти, участь в оргкомітеті і журі олімпіади тощо.
- Результати творчого звіту, реферати, доповіді, статті.

Структура портфоліо. Розділ III.

- Результати педагогічної діяльності.
- Матеріали, що демонструють результати опанування учнями програм з предмета і сформованості у них ключових компетенцій з дисципліни.
- Порівняльний аналіз діяльності педагогічного працівника за звітний період на основі контрольних зрізів, участі вихованців у олімпіадах і конкурсах різних рівнів.
- Результати проміжної підсумкової атестації учнів: відомості про наявність медалістів, відомості про вступ до ЗВО за спеціальністю.
- Опис творчих робіт учнів.

Структура портфоліо. Розділ IV.

- Позакласна діяльність з предмета.
- Список переможців олімпіад, конкурсів, змагань, інтелектуальних марафонів тощо.
- Сценарії позакласних заходів, фотографії, диски із записом заходів (у додатках).
- Програми роботи гуртків, факультативів тощо.
- Опис позакласної роботи з предмета.

Структура портфоліо. Розділ V.

- Навчально-матеріальна база.
- Перелік технічних засобів для впровадження ІКТ у навчально-виховний процес (комп'ютера, проектора, SMART-дошки, мультимедійних підручників, аудіо-відео- посібників тощо).

- Перелік дидактичного матеріалу (прикладів виконання завдань, написання творів тощо).
- Список наочності (макети, схеми, ілюстрації, портрети тощо).
- Презентації інформаційних проєктів учнів, які можна використовувати як довідкову літературу.
- Інші документи.

Семінарське заняття № 2
Тема: «Професійні вимоги до особистості педагога»
План заняття:

I. Теоретична частина:

1. Взаємозв'язок понять: «діяльність», «педагогічна діяльність», «професія» та «професійна педагогічна діяльність».
2. Функції педагогічної діяльності.
3. Види педагогічної діяльності.
4. Стили педагогічної діяльності.

II. Практична частина.

1. Теоретичні питання 1-3 відобразити у формі тестів, ребусів, кросвордів тощо.
2. Підготувати приклади стилів педагогічної діяльності: фрагменти з відео-уроків, виховних заходів, фільмів.

III. Підведення підсумків заняття.

Індивідуальні завдання:

1. Концепція Нової української школи (ознайомитись).
2. Створити комікс (мем) за допомогою педагогічних задач у застосунку Canva (шаблони для коміксів Canva – https://www.canva.com/uk_ua/stvoryty/komiksy/)

Рекомендована література:

1. Власова О.І. Педагогічна психологія: навч. посіб. Київ, 2013. 480 с.
2. Ворожейкіна О. М. 100 цікавих ідей для проведення уроку. Харків: Вид. група «Основа», 2011. 287 с.
3. Дубасенюк О.А., Антонова О.Є. Методика викладання педагогіки: курс лекцій. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. 327 с.
4. Зязюн І. А. Філософія педагогічної дії: монографія. Черкаси: Вид. від. ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2008. 608 с.
5. Інтерактивні методи навчання: навч. посібник / за заг. ред. П.Шевчука, П.Фенриха. – Щецін, 2005. 170 с.
6. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / під заг. ред. Бібик Н. М. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
7. Пометун О.І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посібн. Київ: Вид-во А.С.К., 2004. 192 с.
8. Сисоева С.О., Поясок Т.Б. Психологія і педагогіка: підручник для студентів вищих навчальних закладів педагогічного профілю традиційної і дистанційної форм навчання. Київ: Міленіум, 2005. 520 с.
9. Словник базових понять з курсу «Педагогіка»: навч. посібн. для ст. вищ. навч. закл. О.Є. Антонова укл. Житомир: ФО-П Левковець Н.М., 2014. Вид. 2-ге, доп. і перероб. 100 с.
10. Сухомлинський В.О. Сто порад учителю // Вибрані твори : в 5-ти т. Київ, 1978. Т. 2.
11. Томан І. Мистецтво говорити / пер. з чес. В. І. Романця. 3-є вид. Київ: Україна, 1996. 269 с.

Семінарське заняття № 3
Тема: «Специфіка професійної діяльності вчителя»
План заняття:

I. Теоретична частина:

1. Сутність педагогічної діяльності на сучасному етапі.
2. Мотивація педагогічної діяльності.
3. Структура педагогічної діяльності.

II. Практична частина.

1. Підготувати презентацію (обрати одне питання з 1 по 3).

III. Підведення підсумків заняття.

Індивідуальні завдання:

1. Розробити інтерактивне відео (обрати тему відповідно до вашого фаху) у Playposit

([PlayPosit | Interactive Video Learning Objects](https://www.playposit.com/) – для реєстрації або <https://go.playposit.com/>)

Рекомендована література:

1. Бути вчителем: навчально-методичний посібник з курсу «Вступ до спеціальності» / укладач О.В. Більська. Вінниця: ТД «Едельвейс и К», 2012. 296 с.
2. Кайдалова Л. Г., Щокіна Н. Б., Вахрушева Т. Ю. Педагогічна майстерність викладача: навч. посіб. Харків: Вид-во НФаУ, 2009. 140 с.
3. Отич О. М. Основи педагогічної майстерності викладача професійної школи: підручник. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 208 с.
4. Павленко В.В. Компаративна педагогіка: посібник-практикум. Житомир: Вид-во ЖДУ імені І. Франка, 2019. 60 с.
5. Практикум з педагогіки: навч. посіб. / за ред. Дубасенюк О.А. Житомир, 2017.
6. Теслюк В.М., Лузан П.Г. Основи педагогічної майстерності : навчальний посібник. Київ : НАКККіМ, 2011. 304 с.
7. Холковська І.Л., Волошина О.В., Губіна С.І. Основи педагогічної майстерності: практикум. Вінниця: «Твори», 2019. 240 с.

Семінарське заняття № 4

Тема: «Розвиток суспільно-культурної компетентності вчителя»

План заняття:

I. Теоретична частина:

1. Сутність і взаємозв'язок загальної та професійної культури педагога.
2. Основні компоненти педагогічної культури.
3. Професійно-педагогічна етика. Педагогічний такт.
4. Педагогічне спілкування: функції, види та структура.
5. Стили педагогічного спілкування.
6. Бар'єри спілкування та конфлікти

II. Практична частина.

1. Підготувати фото або відео-приклад демонстрації бар'єрів спілкування та конфліктів у педагогічній діяльності.

III. Підведення підсумків заняття.

Індивідуальні завдання:

1. Розмістити презентацію по теоретичним питанням на дошці **linoit** (для реєстрації на сайті <http://linoit.com/>)
2. Заповніть логічний ланцюжок:

У всіх народів мова – це засіб спілкування, у нас це – фактор відчуження. Не інтелектуальне надбання століть, не код порозуміння, не першоелемент літератури, а з важкої руки Імперії це й досі для багатьох – це ознака націоналізму, сепаратизму, причина конфліктів і моральних травм. Людина розмовляє рідною мовою, а на неї озираються.

Ліна Костенко

Рекомендована література:

1. Бути вчителем: навчально-методичний посібник з курсу «Вступ до спеціальності» / укладач О.В. Більська. Вінниця: ТД «Едельвейс и К», 2012. 296 с.
2. Ворожейкіна О. М. 100 цікавих ідей для проведення уроку. Харків: Вид. група «Основа», 2011. 287 с.
3. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / автор-укл. Н.П.Наволокова. Харків, 2012. 176 с.
4. Зязюн І. А. Філософія педагогічної дії: монографія. Черкаси: Вид. від. ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2008. 608 с.
5. Кайдалова Л. Г., Щокіна Н. Б., Вахрушева Т. Ю. Педагогічна майстерність викладача: навч. посіб. Харків: Вид-во НФаУ, 2009. 140 с.
6. Климова К.Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посібник. 2-е вид., випр. і доп. Київ: Ліра-К, 2006. 240 с.
7. Мешко Г.М. Вступ до педагогічної професії : навч. посіб. Київ: Академвидав, 2010. 200 с.

8. Нова українська школа: poradnik dla vchitelja / pid zag. red. Bibik N. M. Kyiv: TOB «Vydavnychij dim «Plyady», 2017. 206 s.
9. Otich O. M. Osnovy pedagohichnoji majsternosti vkladacha profesiinoji shkoly: pidruchnyk. Kirovograd: Imeks-LTD, 2014. 208 s.
10. Praktikum z pedagohiki: navch. posib. / za red. Dubasenyuk O.A. Zhytomir, 2017.
11. Prokopenko I.F., red. Pedagohichni tehnologiji v pidgotovci vchiteliv: navch. posibn. / kol. avtoriv; 3-e vid., dopov. i pererobl. Kharkiv : XNPU, 2018. 457 s.
12. Sukhomlinskyj V.O. Sto porad uchitelju // Vибрані твори : в 5-ти т. Kyiv, 1978. T. 2.
13. Teslyuk V.M., Luzan P.G. Osnovy pedagohichnoji majsternosti : navchальний posibnyk. Kyiv: NAKKKiM, 2011. 304 s.
14. Toman I. Mистецтво говорити / пер. з чес. В. І. Романця. 3-є вид. Kyiv: Ukraїna, 1996. 269 s.
15. Fedorchuk E.I. Suchasni pedagohichni tehnologiji: navch.-metod. posibn. Kam'yanec'-Podil'skyj, 2006. 212 s.

Семінарське заняття № 5
Тема: «Професійна компетентність педагога. Встановлення
успішного діалогу з учнями»

План заняття:

I. Теоретична частина:

1. Сутність понять «професійна компетентність вчителя», «професійно-педагогічна компетентність».
2. Складові професійно-педагогічної компетентності.
3. Педагогічна техніка вчителя/вихователя.

II. Практична частина.

1. Саморегуляція, взаємодія з вчителем/вихователем – програти різні ситуації; вправи на дихання; голос – ближче, далі, тембр, дикція; жестикуляція; постава; спостережливість – методики запам'ятовування учнів/вихованців (практично продемонструвати всі техніки).

III. Підведення підсумків заняття.

Індивідуальні завдання:

1. Створити інтерактивний робочий аркуш (РА) на платформі Wizer.me, проаналізувавши досвід **одного** з педагогів-новаторів:
(для реєстрації на сайті: app.wizer.me)

- Педагогіка співробітництва Віктора Федоровича Шаталова.
- Система навчання з використанням опорних сигналів В.Ф. Шаталова.
- Система Волкова Ігоря Павловича для виявлення та розвитку творчих здібностей дітей.
- Амонашвілі Шалва Олександрович – автор оригінальної концепції гуманної педагогіки, орієнтованої на особистість дитини.
- Перша в Україні авторська школа Гузика Миколи Петровича.
- Педагогіка духовно-морального виховання М.П. Гузика.
- Творчі знахідки Олександра Захаренка.

Рекомендована література:

1. Антонова О.Є. Технології розвитку обдарованості особистості: курс лекцій. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2020. 126 с.
2. Дубасенюк О.А., Антонова О.Є. Методика викладання педагогіки: курс лекцій. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. 327 с.
3. Інтерактивні методи навчання: навч. посібник / за заг. ред. П.Шевчука, П.Фенриха. – Щецін, 2005. 170 с.
4. Павленко В.В. Методи проблемного навчання // Нові технології навчання, 2014. Вип.81, С. 75–79.
5. Пометун О.І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посібн. Київ: Вид-во А.С.К., 2004. 192 с.
6. Практикум з педагогіки: навч. посіб. / за ред. Дубасенюк О.А. Житомир, 2017.
7. Прокопенко І.Ф., ред. Педагогічні технології в підготовці вчителів: навч. посібн. / кол. авторів; 3-є вид., допов. і переробл. Харків : ХНПУ, 2018. 457 с.
8. Сучасні педагогічні технології: навч.-метод. посібн. / Федорчук Е.І. Кам'янець-Подільський, 2006. 212 с.

9. Федорчук Е.І. Сучасні педагогічні технології: навч.-метод. посібн. Кам'янець-Подільський, 2006. 212 с.
10. Хлебнікова Т. Ділова гра як метод активного навчання педагога: навч.-метод. посіб. Харків, 2003. 78 с.
11. Шевчук П., Фенрих П. Інтерактивні методи навчання: навч. посібник. Цецін, 2005. 170 с.
12. Янкович О., Беднарек Ю., Анджеєвська А. Освітні технології сучасних навчальних закладів: навч.-метод. посіб. Тернопіль : ТНПУ ім В. Гнатюка, 2015. 212 с.

Семінарське заняття № 6
Тема: «Основи педагогічної творчості»

План заняття:

I. Теоретична частина:

1. Сутність понять «творчість», «креативність», «обдарованість», «педагогічна творчість», «педагогіка творчості».
2. Закони педагогіки творчості.
3. Принципи педагогіки творчості.
4. Підсистеми творчої педагогічної діяльності.
5. Творчий потенціал особистості: сутність, структура.
6. Технології розвитку педагогічної креативності.

II. Практична частина.

1. Теоретичні питання 1-5 відобразити у формі тестів, ребусів, кросвордів тощо.
2. Провести у групі методику діагностики творчого потенціалу особистості або діагностики обдарованості.

III. Підведення підсумків заняття.

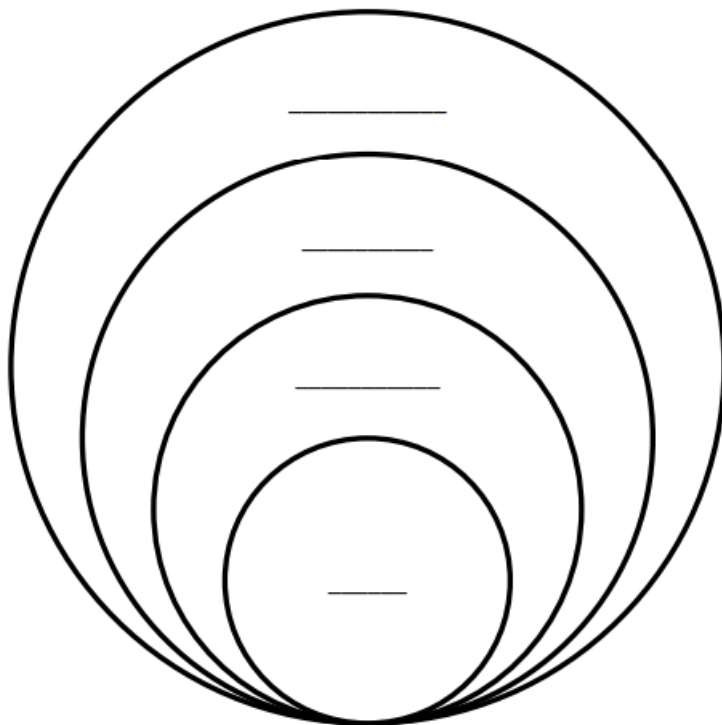
Індивідуальні завдання:

1. Доведіть або спростуйте тезу: *«Кожне нове століття, збагачуючи нас новим знанням, дає нам нові очі».*

Г. Гейне

2. Розробити модель креативного педагога та розмістити на дошці **linoit**

3. Написати якості сучасних педагогів.

Педагогічна інноватика – галузь педагогічної науки, що вивчає процес оновлення педагогічної наукової діяльності, його принципи, закономірності, методи та засоби.

Педагогічна творчість – процес розв’язання педагогічних завдань в умовах, що змінюються.

Педагогіка творчості – це галузь загальної педагогіки, яка вивчає закони та закономірності:

- формування творчої особистості, розвитку та саморозвитку її творчих можливостей у процесі освіти та навчання;
- створення психолого-педагогічних умов для прояву творчого потенціалу особистості в суспільно-корисних і індивідуально-значущих для неї видах життєдіяльності.

Рекомендована література:

1. Антонова О.Є. Сутність поняття креативності: проблеми та пошуки // Теоретичні і прикладні аспекти розвитку креативної освіти у вищій школі: монографія / за ред. О.А.Дубасенюк. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. С. 14–41.
2. Антонова О.Є. Технології розвитку обдарованості особистості: курс лекцій. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2020. 126 с.
3. Кайдалова Л. Г., Щокіна Н. Б., Вахрушева Т. Ю. Педагогічна майстерність викладача: навч. посіб. Харків: Вид-во НФаУ, 2009. 140 с.
4. Мешко Г.М. Вступ до педагогічної професії : навч. посіб. Київ: Академвидав, 2010. 200 с.
5. Нова українська школа: порадник для вчителя / під заг. ред. Бібік Н. М. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
6. Павленко В.В. Компаративна педагогіка: посібник-практикум. Житомир: Вид-во ЖДУ імені І. Франка, 2019. 60 с.
7. Павленко В.В. Методи проблемного навчання // Нові технології навчання, 2014. Вип.81, С. 75–79.
8. Пометун О.І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посібн. Київ: Вид-во А.С.К., 2004. 192 с.
9. Практикум з педагогіки: навч. посіб. / за ред. Дубасенюк О.А. Житомир, 2017.
10. Прокопенко І.Ф., ред. Педагогічні технології в підготовці вчителів: навч. посібн. / кол. авторів; 3-є вид., допов. і переробл. Харків : ХНПУ, 2018. 457 с.
11. Сисоєва С.О., Поясок Т.Б. Психологія і педагогіка: підручник для студентів вищих навчальних закладів педагогічного профілю традиційної і дистанційної форм навчання. Київ: Міленіум, 2005. 520 с.
12. Сучасні педагогічні технології: навч.-метод. посібн. / Федорчук Е.І. Кам'янець-Подільський, 2006. 212 с.
13. Теслюк В.М., Лузан П.Г. Основи педагогічної майстерності : навчальний посібник. Київ : НАКККіМ, 2011. 304 с.

Семінарське заняття № 7
Тема: «Моделювання освітньої онлайн-платформи»
План заняття:

I. Теоретична частина:

1. Сутність поняття «освітня онлайн-платформа.
2. Інтерактивні дошки **Padlet, linoit, Mural, Trello, Milanote.**
3. Відеоексплейнери **Renderforest, Powtoon, Biteable.**

II. Практична частина.

III. Підведення підсумків заняття.

Індивідуальні завдання:

1. Індивідуальна робота зі створення навчального відео за шаблоном у відеомейкері на вибір:

<https://www.renderforest.com/>

<https://biteable.com/>

<https://www.powtoon.com/>

Застосунки:

Інтерактивна дошка (Вправа «3ХД») – <https://app.mural.co>

Платформа Trello – <https://trello.com/uk>

Milanote <https://app.milanote.com/>

Для перегляду:

<https://youtu.be/H25YMrEEdaw>

<https://youtu.be/QFnxGfRxr3M>

Рекомендована література:

1. Бути вчителем: навчально-методичний посібник з курсу «Вступ до спеціальності» / укладач О.В. Більська. Вінниця: ТД «Едельвейс и К», 2012. 296 с.
2. Ворожейкіна О. М. 100 цікавих ідей для проведення уроку. Харків: Вид. група «Основа», 2011. 287 с.
3. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / автор-укл. Н.П.Наволокова. Харків, 2012. 176 с.
4. Інтерактивні методи навчання: навч. посібник / за заг. ред. П.Шевчука, П.Фенриха. – Цецін, 2005. 170 с.
5. Кайдалова Л. Г., Щокіна Н. Б., Вахрушева Т. Ю. Педагогічна майстерність викладача: навч. посіб. Харків: Вид-во НФаУ, 2009. 140 с.
6. Мешко Г.М. Вступ до педагогічної професії : навч. посіб. Київ: Академвидав, 2010. 200 с.
7. Нова українська школа: порадник для вчителя / під заг. ред. Бібік Н. М. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
8. Пометун О.І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посібн. Київ: Вид-во А.С.К., 2004. 192 с.

Семінарське заняття № 8
Тема: «Сучасні педагогічні технології»

План заняття:

I. Теоретична частина:

1. Поняття «педагогічна технологія».
2. Історія виникнення технологічного підходу в освіті.
3. Сучасні педагогічні технології.
4. Класифікація педагогічних технологій.

II. Практична частина.

1. Проведення фрагментів навчальних занять і виховних заходів із застосуванням різних технологій.

Педагогічні технології виховання: «створення ситуації успіху», технологія педагогічної підтримки, технологія творчого формування особистості, педагогіка співробітництва, технологія формування учнівського колективу.

Педагогічні технології навчання: технологія колективно-групового навчання, колективно-групове навчання із застосуванням методу «Мозковий штурм», колективно-групове навчання із застосуванням методу «Мікрофон», технологія інтерактивного навчання із застосуванням прийому «Фішбоун», технологія «Займи позицію», технологія кооперативного навчання, технологія колективно-групового навчання із застосуванням кубиків Рорі, технологія кооперативного навчання (робота в змінних парах), ситуативне моделювання на уроці, колективно-групове навчання із застосуванням методу «Ажурна пилка», колективно-групове навчання із застосуванням методу «Дерево рішень», колективно-групове навчання із застосуванням методу «Навчаючи, вчусь», пояснювально-ілюстративне навчання, проблемне навчання, програмоване навчання, диференційоване навчання, проєктне навчання, технології розвитку критичного мислення, технологія кейсів (case-study), технології розвивального навчання.

III. Підведення підсумків заняття.

Обміркуймо вислови:

*Наша професія – формування людини,
і це покладає на нас особливу,
ні з чим не зрівняну відповідальність.*

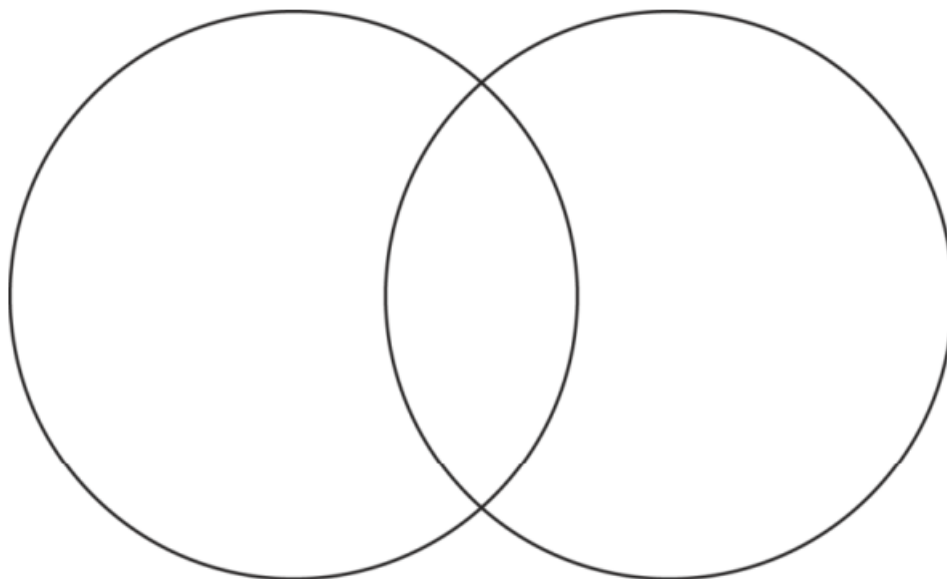
Василь Сухомлинський

Індивідуальні завдання:

1. Проаналізувати за алгоритмом 1 технологію навчання та 1 технологію виховання (інформація знаходиться у застосунку nearpod.

<https://app.nearpod.com/presentation?pin=A568B31A5E8E29677421E7E04DC6DB97-1>)

2. Використовуючи діаграму Венна знайдіть спільні та відмінні риси традиційних та нестандартних уроків (колективна діяльність; підвищення зацікавленості; активізація пізнавальної діяльності; креативність; партнерство; зміна позиції педагога; нетрадиційне оцінювання; принцип «вчу, бо треба знати»; міжпредметні зв'язки; інтегровані уроки; акторські здібності тощо).

Рекомендована література:

1. Антонова О.Є. Технології розвитку обдарованості особистості: курс лекцій. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2020. 126 с.
2. Антонова О.Є. Педагогічні технології та їх класифікація як наукова проблема // Сучасні технології в освіті. Ч. 1. Сучасні технології навчання: наук.-допом. бібліогр. покажч. Вип. 2 / НАПН України, ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського; [упоряд.: Філімонова Т. В., Тарнавська С. В., Орищенко І. О. та ін. ; наук. консультант Антонова О.Є.; наук. ред. Березівська Л. Д.]. Київ, 2015. С. 8-15.
3. Бути вчителем: навчально-методичний посібник з курсу «Вступ до спеціальності» / укладач О.В. Більська. Вінниця: ТД «Едельвейс и К», 2012. 296 с.
4. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / автор-укл. Н.П.Наволокова. Харків, 2012. 176 с.
5. Пометун О.І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посібн. Київ: Вид-во А.С.К., 2004. 192 с.
6. Прокопенко І.Ф., ред. Педагогічні технології в підготовці вчителів: навч. посібн. / кол. авторів; 3-є вид., допов. і переробл. Харків : ХНПУ, 2018. 457 с.
7. Сергєєнкова О.П. та ін. Педагогічна психологія: навч. посіб. Київ, 2012. 168 с.
8. Сучасні педагогічні технології: навч.-метод. посібн. / Федорчук Е.І. Кам'янець-Подільський, 2006. 212 с.
9. Федорчук Е.І. Сучасні педагогічні технології: навч.-метод. посібн. Кам'янець-Подільський, 2006. 212 с.
10. Янкович О., Беднарек Ю., Анджєєвська А. Освітні технології сучасних навчальних закладів: навч.-метод. посіб. Тернопіль : ТНПУ ім В. Гнатюка, 2015. 212 с.

Семінарське заняття № 9
Тема: «Застосунки для ефективної гейміфікації уроків»
План заняття:

I. Теоретична частина:

1. Гейміфікація як сучасний підхід до організації освітнього процесу.
2. Гейміфікація в очному навчанні.
3. Гейміфікація в дистанційному навчанні.
4. Фреймворк гейміфікації.
5. Застосунки для гейміфікації навчання: Kahoot, Quizlet, Quizziz, Quizlet Live, На урок та ін.
6. Помилки у створенні ігрового уроку.

II. Практична частина.

1. Підготувати презентацію (обрати одне питання з 1 по 6).

III. Підведення підсумків заняття.

Індивідуальні завдання:

1. Перевести основну інформацію теми в мову таблиць, схем, графіків.
2. Розробити завдання для учнів відповідно до свого фаху у сервісі WORDWALL
(для реєстрації на сайті <https://wordwall.net/>)

Гейміфікація – використання принципів ігрового дизайну та ігрових механік у неігровому контексті.

Гейміфікація в освіті базується на простому, але дієвому принципі:

Правило гри Зворотний зв'язок Винагорода

Serious games (серйозні ігри) – мають конкретну мету, націлену на розв'язання реальних життєвих ситуацій.

Toys (забавки) – це ігри, що не мають чітких правил, а також не націлені на конкретний результат чи мету; вони орієнтовані лише на переживання позитивних емоцій або невимушене дослідження.

Playful design (ігровий дизайн) теж не має конкретної мети, які підтримується правилами; його використовують, щоби зробити процес більш людським, приємним та легким для сприйняття.

Гейміфікація використовує елементи гри, але основа процесу залишається незмінною. Втім, межі між цими концептами є радше теоретичними, натомість, на практиці вони можуть успішно поєднуватись.

Рекомендована література:

1. Антонов Є. Гейміфікація як засіб підвищення якості освіти: досвід використання комп'ютерних ігор у навчальному процесі. Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка»). 2022. Вип. 9 (14). С. 30-42.
2. Ворожейкіна О. М. 100 цікавих ідей для проведення уроку. Харків: Вид. група «Основа», 2011. 287 с.
3. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / автор-укл. Н.П.Наволокова. Харків, 2012. 176 с.

4. Інтерактивні методи навчання: навч. посібник / за заг. ред. П.Шевчука, П.Фенриха. – Щецін, 2005. 170 с.
5. Нова українська школа: poradnik для вчителя / під заг. ред. Бібик Н. М. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
6. Пометун О.І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посібн. Київ: Вид-во А.С.К., 2004. 192 с.
7. Сучасні педагогічні технології: навч.-метод. посібн. / Федорчук Е.І. Кам'янець-Подільський, 2006. 212 с.
8. Федорчук Е.І. Сучасні педагогічні технології: навч.-метод. посібн. Кам'янець-Подільський, 2006. 212 с.
9. Шевчук П., Фенрих П. Інтерактивні методи навчання: навч. посібник. Щецін, 2005. 170 с.

Семінарське заняття № 10

Тема: «Комунікація в цифровому форматі як інструмент співпраці учасників педагогічного процесу в інклюзії»

План заняття:

I. Теоретична частина:

1. Роль педагога в процесі інтегрування дитини з особливими освітніми потребами в соціокультурне середовище.
2. Методи навчання з використанням телекомунікаційних технологій.
3. Міжнародний досвід інклюзивної освіти.

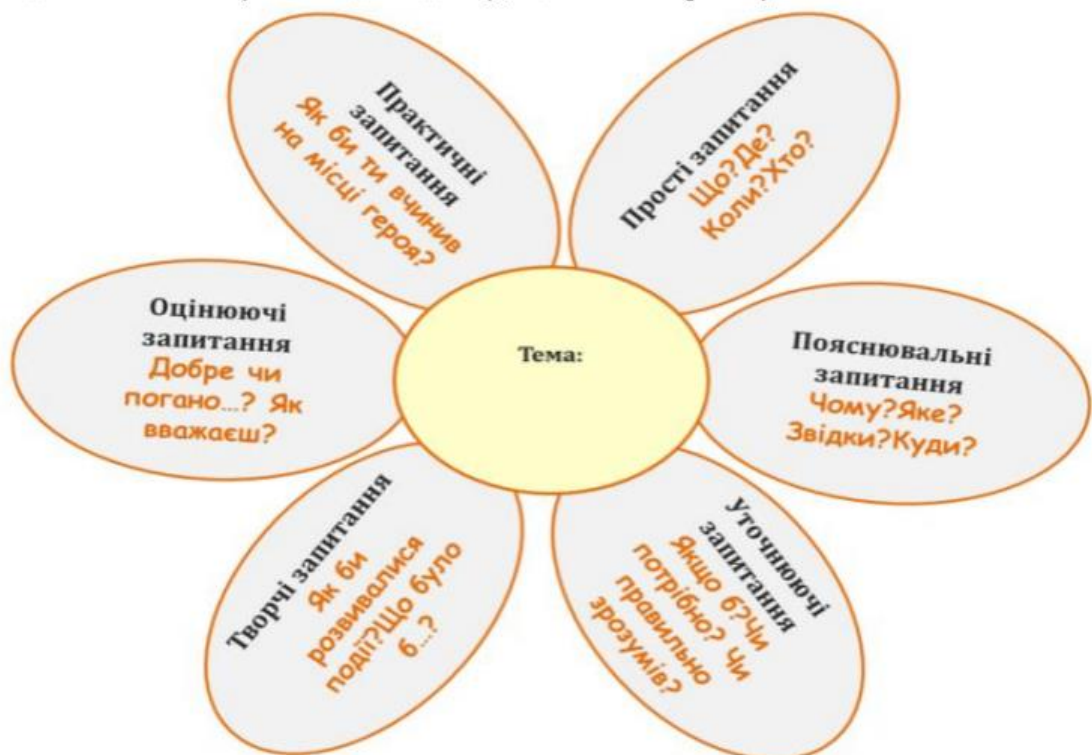
II. Практична частина.

1. Підготувати презентацію (обрати одне питання з 1 по 3).
2. Працюючи у парі з однокласником / однокласницею побудуйте діалог двох підлітків про один день у віртуальній школі.
3. Скласти методичні рекомендації для асистента вчителя класу з інклюзивною формою навчання, в якому навчаються діти з різними особливими освітніми потребами.

III. Підведення підсумків заняття.

Індивідуальні завдання:

1. Задайте запитання один одному, оцініть свою роботу.

2. Створіть текст для допису в соціальній мережі фейсбук чи інстаграм на одну із запропонованих тем:

- Навички майбутнього: що розвивати в сучасних учнях.
- Креативність – головна якість людини у ХХІ столітті.

Рекомендована література:

1. Бути вчителем: навчально-методичний посібник з курсу «Вступ до спеціальності» / укладач О.В. Більська. Вінниця: ТД «Едельвейс и К», 2012. 296 с.
2. Ворожейкіна О. М. 100 цікавих ідей для проведення уроку. Харків: Вид. група «Основа», 2011. 287 с.
3. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / автор-укл. Н.П.Наволокова. Харків, 2012. 176 с.
4. Інтерактивні методи навчання: навч. посібник / за заг. ред. П.Шевчука, П.Фенриха. – Щецін, 2005. 170 с.
5. Нова українська школа: поради для вчителя / під заг. ред. Бібік Н. М. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
6. Павленко В.В. Методи проблемного навчання // Нові технології навчання, 2014. Вип.81, С. 75–79.
7. Пометун О.І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посібн. Київ: Вид-во А.С.К., 2004. 192 с.
8. Сухомлинський В.О. Сто порад учителю // Вибрані твори : в 5-ти т. Київ, 1978. Т. 2.
9. Сучасні педагогічні технології: навч.-метод. посібн. / Федорчук Е.І. Кам'янець-Подільський, 2006. 212 с.
10. Федорчук Е.І. Сучасні педагогічні технології: навч.-метод. посібн. Кам'янець-Подільський, 2006. 212 с.
11. Хлебнікова Т. Ділова гра як метод активного навчання педагога: навч.-метод. посіб. Харків, 2003. 78 с.
12. Шевчук П., Фенрих П. Інтерактивні методи навчання: навч. посібник. Щецін, 2005. 170 с.

Додаткова інформація:

Таблиця 1

Методи навчання з використанням телекомунікаційних технологій

Метод	Зміст
Енциклопедії та електронні словники	Дозволяють знайти інформацію про видатних діячів, етимологію основних термінологічних одиниць, історію.
Hotlist/«Список посилань»	Список анотованих Інтернет-ресурсів на тему.
Multimedia Scarbook/ «Мультимедійна колекція»	Студентам надається можливість вивчити підбрану викладачем колекцію мультимедійних посилань (фотографії, карти, історії, факти, цитати, кліпи, відеофрагменти), вибрати потрібний ними ресурс і створити свою колекцію мультимедійних матеріалів.
Treasure Hunt/ «Пошук скарбів»	Пошук інформації, що дозволяє відповісти на питання фактичного характеру з теми, що вивчається; те саме, що і список ресурсів, але передбачає наявність проблемних питань щодо змісту сайтів та підсумкове завдання.
Subject Sampler/ «Колекція прикладів»	Студенти вивчають колекцію підібраних викладачем посилань, включаючи питання, що базуються на зміст сайтів, і виражають своє ставлення.
WebQuest/«Вебквест»	Проект, що ґрунтується на добірці інтернет сайтів як початок комплексної діяльності по дослідженню різних точок зору на проблему, групове співробітництво та підсумковий проект, що інтегрує іноді рольову гру.

Семінарське заняття № 11
Тема: «Професійно-педагогічне самовдосконалення особистості вчителя»
План заняття:

I. Теоретична частина:

1. Дослідницька діяльність як вища форма самоосвітньої педагогічної діяльності.
2. Мотивація професійного самовдосконалення.
3. Інтерактивні методи викладання.
4. Творчі методи у викладанні.

II. Практична частина.

1. Проведення фрагментів навчальних занять із застосуванням інтерактивних методів (мозковий штурм, «мікрофон», «ажурна пилка», «коло ідей», «акваріум», «шість капелюхів мислення» тощо).

III. Підведення підсумків заняття.

Обміркуймо вислови:

К. Ушинський стверджував, що вчитель живе доти, доки вчиться, як тільки він перестає вчитися, у ньому помирає вчитель.

Індивідуальні завдання:

1. Розробити анкету за однією з перерахованих тем у сервісі Quizizz:

– Якими здібностями має володіти сучасний педагог?

(для реєстрації на сайті: <https://quizizz.com/join>)

2. Вправа «Плутослови».

Розшифруйте терміни або поняття та поясніть їх значення.

1) Ф, О, А, П, О, Р, Е, С, І, М, Г, Р, А

2) В, К, И, Л, Д, Н, А, Я, А, Н

3) Я, Т, Е, Л, О, Г, І, Х, Н, О

4) Ь, К, А, Т, Н, І, С, Т, Р, Е, И, В

5) Я, Л, І, С, Т, Ь, Д, І, Ь, Н

3. Створити текст для допису в соціальній мережі фейсбук чи інстаграм на одну із запропонованих тем:

– Soft skills – це запорука успішної та продуктивної роботи з колегами.

– Soft skills: універсальні навички європейського рівня.

Рекомендована література:

1. Бути вчителем: навчально-методичний посібник з курсу «Вступ до спеціальності» / укладач О.В. Більська. Вінниця: ТД «Едельвейс и К», 2012. 296 с.

2. Дубасенюк О.А., Антонова О.Є. Методика викладання педагогіки: курс лекцій. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. 327 с.

3. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / автор-укл. Н.П.Наволокова. Харків, 2012. 176 с.

4. Зязюн І. А. Філософія педагогічної дії: монографія. Черкаси: Вид. від. ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2008. 608 с.
5. Кайдалова Л. Г., Щокіна Н. Б., Вахрушева Т. Ю. Педагогічна майстерність викладача: навч. посіб. Харків: Вид-во НФаУ, 2009. 140 с.
6. Нова українська школа: poradnik для вчителя / під заг. ред. Бібік Н. М. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
7. Практикум з педагогіки: навч. посіб. / за ред. Дубасенюк О.А. Житомир, 2017.
8. Прокопенко І.Ф., ред. Педагогічні технології в підготовці вчителів: навч. посібн. / кол. авторів; 3-є вид., допов. і переробл. Харків : ХНПУ, 2018. 457 с.
9. Сергеєнкова О.П. та ін. Педагогічна психологія: навч. посіб. Київ, 2012. 168 с.
10. Сисоєва С.О., Поясок Т.Б. Психологія і педагогіка: підручник для студентів вищих навчальних закладів педагогічного профілю традиційної і дистанційної форм навчання. Київ: Міленіум, 2005. 520 с.
11. Сухомлинський В.О. Сто порад учителю // Вибрані твори : в 5-ти т. Київ, 1978. Т. 2.
12. Сучасні педагогічні технології: навч.-метод. посібн. / Федорчук Е.І. Кам'янець-Подільський, 2006. 212 с.

Конкурс педагогічної майстерності.

Творче узагальнення вивченого предмету (для всіх студентів).

Проаналізувати діяльність вчителя на уроці за запропонованим планом (на прикладі фрагменту з онлайн уроку чи фільму).

План

1. Стиль діяльності педагога.
2. Модель спілкування.
3. Постановка голосу, тембру, дикції. Мова, мовлення, жестикуляція, постава та поведінка вчителя.
4. Творчий чи репродуктивний підхід до організації уроку.
5. Технологія навчання / виховання, яку використовує.
6. Які методи навчання/ виховання використані педагогом чи здобувачами освіти?
7. Чи доцільно застосовані форма, методи, засоби та прийоми до уроку/заходу?
8. Поради педагогу.

Рекомендована література

Основна:

1. Бути вчителем: навчально-методичний посібник з курсу «Вступ до спеціальності» / укладач О.В. Більська. Вінниця: ТД «Едельвейс и К», 2012. 296 с.
2. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / автор-укл. Н.П.Наволокова. Харків, 2012. 176 с.
3. Кайдалова Л. Г., Щокіна Н. Б., Вахрушева Т. Ю. Педагогічна майстерність викладача: навч. посіб. Харків: Вид-во НФаУ, 2009. 140 с.
4. Мешко Г.М. Вступ до педагогічної професії : навч. посіб. Київ: Академвидав, 2010. 200 с.
5. Моделювання портфоліо педагога : навч.-метод. посібник; уклад. Н.В. Бахмат. [2-ге вид., переробл. і доповн.]. Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький О.А., 2014. 72 с.
6. Отич О. М. Основи педагогічної майстерності викладача професійної школи: підручник. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 208 с.
7. Пелагейченко М. Л. Урок твоєї мрії: плануємо, мотивуємо, проводимо. Харків. Вид. група «Основа», 2020. 112 с.
8. Практикум з педагогіки: навч. посіб. / за ред. Дубасенюк О.А. Житомир, 2017.
9. Теслюк В.М., Лузан П.Г. Основи педагогічної майстерності : навчальний посібник. Київ : НАКККіМ, 2011. 304 с.
10. Холковська І.Л., Волошина О.В., Губіна С.І. Основи педагогічної майстерності: практикум. Вінниця: «Твори», 2019. 240 с.
11. Янкович О., Беднарек Ю., Анджеєвська А. Освітні технології сучасних навчальних закладів: навч.-метод. посіб. Тернопіль : ТНПУ ім В. Гнатюка, 2015. 212 с.

Додаткова:

1. Антонов Є. Гейміфікація як засіб підвищення якості освіти: досвід використання комп'ютерних ігор у навчальному процесі. Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка»). 2022. Вип. 9 (14). С. 30-42.
2. Антонова О.Є. Сутність поняття креативності: проблеми та пошуки // Теоретичні і прикладні аспекти розвитку креативної освіти у вищій школі: монографія / за ред. О.А.Дубасенюк. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. С. 14–41.
3. Антонова О.Є. Технології розвитку обдарованості особистості: курс лекцій. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2020. 126 с.
4. Антонова О.Є. Педагогічні технології та їх класифікація як наукова проблема // Сучасні технології в освіті. Ч. 1. Сучасні технології навчання: наук.-допом. бібліогр. покажч. Вип. 2 / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Філімонова Т. В., Тарнавська С. В., Орищенко І. О. та ін. ; наук. консультант Антонова О.Є.; наук. ред. Березівська Л. Д.]. Київ, 2015. С. 8-15.
5. Власова О.І. Педагогічна психологія: навч. посіб. Київ, 2013. 480 с.
6. Ворожейкіна О. М. 100 цікавих ідей для проведення уроку. Харків: Вид. група «Основа», 2011. 287 с.
7. Дубасенюк О.А., Антонова О.Є. Методика викладання педагогіки: курс лекцій. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. 327 с.
8. Зязюн І. А. Філософія педагогічної дії: монографія. Черкаси: Вид. від. ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2008. 608 с.
9. Інтерактивні методи навчання: навч. посібник / за заг. ред. П.Шевчука, П.Фенриха. – Щецін, 2005. 170 с.
10. Нова українська школа: poradnik для вчителя / під заг. ред. Бібик Н. М. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
11. Павленко В.В. Компаративна педагогіка: посібник-практикум. Житомир: Вид-во ЖДУ імені І. Франка, 2019. 60 с.

12. Павленко В.В. Методи проблемного навчання // Нові технології навчання, 2014. Вип.81, С. 75–79.
13. Пометун О.І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посібн. Київ: Вид-во А.С.К., 2004. 192 с.
14. Прокопенко І.Ф., ред. Педагогічні технології в підготовці вчителів: навч. посібн. / кол. авторів; 3-є вид., допов. і переробл. Харків : ХНПУ, 2018. 457 с.
15. Сергеєнкова О.П. та ін. Педагогічна психологія: навч. посіб. Київ, 2012. 168 с.
16. Сисоєва С.О., Поясок Т.Б. Психологія і педагогіка: підручник для студентів вищих навчальних закладів педагогічного профілю традиційної і дистанційної форм навчання. Київ: Міленіум, 2005. 520 с.
17. Словник базових понять з курсу «Педагогіка»: навч. посібн. для ст. вищ. навч. закл. О.Є. Антонова укл. Житомир: ФО-П Левковець Н.М., 2014. Вид. 2-ге, доп. і перероб. 100 с.
18. Сухомлинський В.О. Сто порад учителю // Вибрані твори : в 5-ти т. Київ, 1978. Т. 2.
19. Сучасні педагогічні технології: навч.-метод. посібн. / Федорчук Е.І. Кам'янець-Подільський, 2006. 212 с.
20. Томан І. Мистецтво говорити / пер. з чес. В. І. Романця. 3-є вид. Київ: Україна, 1996. 269 с.
21. Федорчук Е.І. Сучасні педагогічні технології: навч.-метод. посібн. Кам'янець-Подільський, 2006. 212 с.
22. Хлебнікова Т. Ділова гра як метод активного навчання педагога: навч.-метод. посіб. Харків, 2003. 78 с.
23. Шевчук П., Фенрих П. Інтерактивні методи навчання: навч. посібник. Щецін, 2005. 170 с.
24. Щекин Г. В. Визуальная психодиагностика и ее методы: учеб.-метод. пособ. 3-е изд., перераб. Київ: МАУП, 1996. 140 с.

Інтернет-ресурси:

1. [Наукова періодика України Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського](#)
2. Електронна бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://eprints.zu.edu.ua/>
3. Електронна бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.twirpx.com>
4. Бібліотека Житомирського державного університету імені Івана Франка [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://irbis.zu.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_11/cgiirbis_64.exe
5. Бібліотека українських підручників [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://pidruchniki.ws/>.
6. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О. Сухомлинського. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: www.dnrb.gov.ua.